

International Educational Corporation
National University “Odesa Law Academy”

INNOVATION AND INTERNATIONALISATION IN HIGHER EDUCATION

**PROCEEDINGS
of the British–Ukrainian Conference**

*London,
16 October 2025*

ІННОВАЦІЇ ТА ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ У ВИЩІЙ ОСВІТІ

**МАТЕРІАЛИ
британсько-української конференції**

*м. Лондон,
16 жовтня 2025 року*

Odesa
“Yurydychna Literatura”
2025

UDC 378(410:477)(063)

I-64

Edited by **S. V. Kivalov**, Doctor of Law, Professor, Academician

Executive Editor: **D. A. Minchenko**

Innovation and Internationalisation in Higher Education : proceedings of the British-Ukrainian Conference (London, 16 October 2025) = Інновації та інтернаціоналізація у вищій освіті : матеріали британсько-української конференції (Лондон, 16 жовтня 2025 року) / edited by S. V. Kivalov ; executive editor D. A. Minchenko ; International Education Corporation ; National University “Odesa Law Academy”. — Odesa : Yurydychna Literatura, 2025. — 520 p.

ISBN 978–966–419–457–7

The proceedings of the British-Ukrainian Conference “*Innovation and Internationalisation in Higher Education*” are devoted to the development of joint educational and research initiatives, strengthening academic mobility, and promoting the exchange of experience between the academic communities of both countries. They also highlight the creation of new formats of cooperation in the fields of research, technology, and innovation. The implementation of British educational practices and international standards serves as a key factor in reforming the higher education system of Ukraine, contributing to its modernisation and successful integration into the European and global educational and research space.

UDC 378(410:477)(063)

Матеріали британсько-української конференції «*Інновації та інтернаціоналізація у вищій освіті*» присвячені розвитку спільних освітніх і наукових ініціатив, посиленню академічної мобільності, обміну досвідом між науково-педагогічними спільнотами двох країн, а також створенню нових форматів взаємодії у сфері досліджень, технологій та інновацій. Застосування британських освітніх практик і міжнародних стандартів є важливим чинником реформування системи вищої освіти України, сприяючи її модернізації та успішній інтеграції в європейський та міжнародний освітній і науковий простір.

The materials are published in the authors' editions.

The authors bear full responsibility for the quality, accuracy, and originality of their contributions.

© International Educational Corporation, 2025

© National University “Odesa Law Academy”, 2025

ISBN 978–966–419–457–7

РОЛЬ УНІВЕРСИТЕТІВ У ПІДГОТОВЦІ МЕНЕДЖЕРІВ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ

Післявоєнна відбудова України вимагає не лише значних фінансових ресурсів та міжнародної підтримки, але й формування якісно нового покоління управлінських кадрів, здатних ефективно керувати складними процесами економічного відновлення. Заклади вищої освіти виступають ключовими інституціями у підготовці таких фахівців, адже саме вони мають потенціал інтегрувати наукові досягнення, міжнародний досвід та практичні потреби відбудови в освітні програми нового покоління.

Сучасна система підготовки менеджерів в Україні потребує кардинального переосмислення з урахуванням реалій післявоєнної відбудови. Традиційні програми з менеджменту, орієнтовані переважно на теоретичні аспекти управління, мають бути доповнені практикоорієнтованими модулями, що відображають специфіку роботи в умовах масштабної економічної трансформації.

Однією з проблем української освітньої системи, яка загострилася в умовах війни, є відсутність ефективної комунікації між науковою спільнотою та бізнес-сектором [1]. Університети мають стати тим мостом, який з'єднає ці два світи. Впровадження дуальної освіти, коли здобувачі паралельно з навчанням працюють в реальних бізнес-структурах, що займаються відбудовою, дозволить сформувати покоління менеджерів, які органічно поєднують теоретичні знання з практичними навичками. Важливим кроком є залучення представників бізнесу до розробки та викладання освітніх програм, організація спільних дослідницьких проєктів, створення механізмів стажування здобувачів у компаніях.

Підготовка менеджерів без розвинених цифрових компетенцій є неможливою. Цифровізація освітнього процесу під час війни продемонструвала як можливості, так і виклики дистанційного навчання, але водночас відкрила нові горизонти для доступу до якісної освіти незалежно від географічного розташування здобувачів [2]. Прогностичний аналіз тенденцій розвитку вищої освіти України в повоєнний період підтверджує необхідність інтеграції цифрових технологій у всі аспекти підготовки майбутніх управлінців [3].

Британсько-українське партнерство у сфері вищої освіти має значення для підготовки менеджерів нового покоління. Велика Британія має багатий досвід післяпромислової трансформації економіки, адап-

тації до глобальних викликів та розвитку інноваційного підприємництва. Британські університети славляться своїми бізнес-школами, що поєднують академічну досконалість з практичною орієнтацією. Розвиток спільних освітніх програм та програм подвійного диплому між українськими та британськими університетами може забезпечити українським здобувачам доступ до світових стандартів бізнес-освіти. Академічна мобільність, стажування в британських компаніях та університетах, участь у спільних дослідницьких проєктах дозволять майбутнім менеджерам отримати міжнародний досвід та налагодити професійні контакти.

Одним із найбільш болючих наслідків війни для української освітньої системи є виїзд здобувачів за кордон. За різними оцінками, понад 100 тисяч українських здобувачів навчаються в іноземних університетах, і частина з них може не повернутися після завершення навчання. Втрата цього інтелектуального потенціалу стає катастрофічним наслідком для економічного відновлення країни [1]. Тому університети повинні активно працювати над збереженням зв'язку зі здобувачами, що перебувають за кордоном. Розвиток онлайн-платформ, які дозволяють паралельно навчатися в українських університетах, організація віртуальних стажувань в українських компаніях, залучення до участі в дослідницьких проєктах дозволить здобувачам підтримувати відчуття причетності до України та створювати передумови для повернення. Програми адаптації, допомога у працевлаштуванні, можливості продовження кар'єри в академічній сфері чи науково-дослідних установах простимулюють повернення випускників, які здобули освіту за кордоном, адже кожен здобувач, який повертається з міжнародним досвідом та новими компетенціями, є цінним активом для відбудови країни.

Роль університетів у післявоєнній відбудові не обмежується лише підготовкою фахівців. Заклади вищої освіти повинні стати активними учасниками процесів регіонального розвитку, центрами, навколо яких формуються локальні екосистеми інновацій та підприємництва. Провідні фахівці університетів можуть надавати консалтингові послуги для малого та середнього бізнесу, проводити дослідження потреб місцевих громад і розробляти стратегії їх розвитку, виступати майданчиками для діалогу між владою, бізнесом та громадянським суспільством. Перетворення освітніх парадигм у післявоєнний період передбачає інтеграцію наукових досягнень у освітні програми, що дозволить формувати кваліфіковану робочу силу, здатну реалізовувати складні відновлювальні проєкти [2].

Реалізація амбітної програми трансформації системи підготовки менеджерів стикається з низкою викликів. Демографічна криза, спричинена війною, призводить до скорочення кількості абітурієн-

тів. Фінансові обмеження унеможливлюють швидку модернізацію матеріально-технічної бази. Відтік педагогічних кадрів та їх професійне вигорання створюють додаткові труднощі [1]. Однак ці виклики не повинні стати перешкодою для реформування системи освіти. Навпаки, кризові умови створюють унікальне вікно можливостей для радикальних змін, які в стабільний період були б неможливими. Міжнародна підтримка, готовність партнерів ділитися досвідом, зростаюча мотивація здобувачів та викладачів робити внесок у відбудову країни — все це створює сприятливі умови для трансформації.

Університети України мають всі передумови для того, щоб стати кузницею кадрів для післявоєнної відбудови. Високий рівень базової підготовки українських здобувачів, який визнають міжнародні партнери, розвинена наукова база, традиції якісної освіти — все це є міцним фундаментом для побудови нової системи підготовки менеджерів. Важливо не втратити цей потенціал і спрямувати його на вирішення стратегічних завдань національного відновлення.

Таким чином, роль університетів у підготовці менеджерів для економічної відбудови України є важливою і багатогранною. Трансформація освітніх програм, інтеграція цифрових технологій, налагодження зв'язків між наукою та бізнесом, міжнародне партнерство, зокрема з британськими університетами, — все це складові успішної стратегії підготовки нового покоління управлінців. Особливу увагу необхідно приділити збереженню та поверненню здобувачів, які навчаються за кордоном, адже саме вони можуть стати провідниками міжнародного досвіду та інновацій в українську економіку. Університети мають стати не лише центрами освіти, але й драйверами регіонального розвитку, майданчиками для діалогу та співпраці всіх стейкхолдерів процесу відбудови. Післявоєнна відбудова України — це не просто відновлення зруйнованого, але й можливість побудувати якісно нову, конкурентоспроможну економіку, засновану на інноваціях, знаннях та підприємницькій ініціативі. І саме університети, готуючи менеджерів нового покоління, мають зіграти в цьому процесі провідну роль. Інвестиції в освіту сьогодні — це інвестиції в успішне майбутнє України.

Список використаних джерел

1. Марункевич О. Вигорання студентів та неповні класи: що відбувається з освітою в Україні після війни. URL: <https://tsn.ua/exclusive/vigorannya-studentiv-ta-nepovni-klasi-scho-vidbuvatimetsya-z-osvitoyu-v-ukrayini-pislya-viyeni-2456140.html>
2. Озерова Л. А., Запотічна М. І., Горват Г. Т. Перетворення освітніх парадигм у післявоєнний період: оцінка впливу цифрових технологій на навчання та доступ до освіти. *Академічні візії*. 2024. Випуск 28. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/932/827>

3. Шихненко К. І., Борисенко К. Ю., Ковтюх Л. М. Прогностичний аналіз тенденцій розвитку вищої освіти України в повоєнний період. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025. № 28. URL: <https://zenodo.org/records/15088223>

Смазнова І. С.

доктор юридичних наук, професор, професор кафедри філософії
Національного університету «Одеська юридична академія»,
запрошений дослідник кафедри політичної філософії
та міжнародних відносин Університету Йорка (York University, UK)

**БРИТАНСЬКИЙ ДОСВІД У СФЕРІ МЕДІА-КОМУНІКАЦІЇ
ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ
УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ**

У ХХІ столітті вища освіта перестала бути просто системою передачі знань. Вона стала простором комунікації, де знання формується у взаємодії між викладачем, студентом і технологічними інструментами. Як зазначав Юрген Габермас, «комунікативна дія спрямована на досягнення порозуміння, яке виникає не як результат, а як процес взаємодії», тобто розуміння є не продуктом, а процесом комунікації [3, с. 286]. Саме в цьому сенсі освіта стає не лише актом навчання, а й актом діалогу, де формується новий тип раціональності — взаєморозуміння замість нав'язування.

Сучасні британські університети є яскравим прикладом реалізації цієї ідеї. Вони поєднують гуманітарну традицію критичного мислення з найновішими цифровими технологіями, що відкриває нові можливості для інтерактивного, семіотичного й етичного підходу до знань.

Для України, яка перебуває у стані глибокої трансформації та післявоєнного відновлення, британський досвід особливо цінний. Освітня система має не лише передавати знання, а й виховувати мислячих, відповідальних і комунікативно зрілих громадян.

Однією з ключових методологій сучасних комунікаційних досліджень є семіотика — наука про знаки і процеси створення смислів. Як писав Данієл Чандлер, «Семіотика займається вивченням не лише того, що ми називаємо «знаками» у повсякденній мові, а й усього, що «означає» щось інше. У семіотичному сенсі знаки мають форму слів, зображень, звуків, жестів та предметів» [1, 2].

Тобто будь-яке повідомлення, будь-який образ чи текст є не просто передачею інформації, а актом конструювання реальності. У цьому контексті освіта — це також семіотичний процес: знання не «передається», а «створюється» у процесі взаємодії.

Кос'яненко С. О.

Майбутнє інтернаціоналізації: сучасне управління
університетами та інновації в навчальних програмах 294

Латковська Т. А.

Сприяння інтеграції міжнародних освітніх стандартів
між закладами вищої освіти України та Великої Британії 300

Мельник О. В.

Фахова передвища освіта та британська подальша освіта:
узгодження кваліфікацій та траєкторії професійного
зростання 303

Мінченко Р. М., Мінченко Д. А.

Стратегічне управління вищою освітою: від планування
до навчання. Досвід британсько-українського партнерства 308

Сарибасєва Г. М.

Інноваційні підходи до викладання у юридичних вищих
навчальних закладах: тенденції, можливості та виклики 312

Слободянюк О. В.

Роль університетів у підготовці менеджерів для економічної
відбудови України 315

Смазнова І. С.

Британський досвід у сфері медіа-комунікації
та його значення для модернізації української освіти 318

Строченко Л. В.

Формування навичок наукової комунікації англійською
мовою у майбутніх дослідників 321

Тодошак О. В.

Мотиваційна дилема адміністративного партнерства
та шляхи її інституційного закріплення 324

Томчаковська Ю. О.

Академічна англійська мова як інструмент залучення
студентів до дослідницьких практик 327

Туляков В. О.

Кримінологічне мислення як творче руйнування 330

Ульянова Г. О.

Вплив ШІ на традиційне уявлення про порушення академічної
добросчесності та плагіат 334